

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, § 62, 06.06.2023

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, § 94, 12.10.2022

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, § 106, 29.11.2022

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, § 47, 31.05.2023

§ 62

Pitkän tähtäimen tarkastelu Tampereen vedenhankinnasta ja toimintaan liittyvistä investoinneista

TRE:7870/11.03.00/2021

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, 06.06.2023, § 62

Valmistelija / lisätiedot:

Jouni Hyypiä

Lisätietoja päätöksestä

Tekninen johtaja Jouni Hyypiä, puh. 044 298 1865, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmasta Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehtoista seuraavaa:

Tampereen Veden ja tamperelaisten näkökulmasta vedenhankinnan tila on kaupungissa hyvä. Vettä on tarjolla riittävästi ja tuotantokapasiteettia on varalla jopa häiriötilanteiden varalta. Vasta pidemmällä aikajänteellä vedenhankinnassa on nähtävissä uusia investointeja vaativaa niukkuutta.

Laadittujen yleissuunnitelmien pohjalta Ruskon uusi laitos tarjoaa toteutuskelpoisen ja vähäriskisen ratkaisun Tampereen Veden asiakaskunnan vedentarpeeseen pitkällä aikajänteellä.

Uuden laitoksen rakentamisella Ruskoon on lukuisia hyötyjä suhteessa vanhan laitoksen saneeraukseen. Vanhan laitoksen saneeraukseen liittyy riskejä : rakentamisaikainen laitoksen käynnissäpito edellyttää erikoisjärjestelyitä ja niistä aiheutuu myös riskejä toteutuskustannuksiin.

Tavase-hankkeella on sen toteutuessa mahdollista saada edullisimmat vedentuotantomäärät. Koska hankkeen toteutettavuuteen liittyy riskejä, tulisi kustannusvertailuun ottaa mukaan riskipremio. Tavase-hankkeen kustannuslaskelmiin tuo epävarmuutta myös se, että ne perustuvat yli kymmenen vuotta sitten laadittuihin suunnitelmiin. Lisäksi YVA on vuodelta 2003.

Ruskon uuden laitoksen toteutettu yleissuunnittelu tarjoaa tien suoraviivaiseen toteutukseen. Hankkeen riskit ovat merkittävästi pienemmät kuin mitä Tavase-hankkeen toteutettavuuteen liittyy.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Riskit huomioiden, Ruskon uusi laitos on 50v aikahorisontilla tarkasteltuna kilpailukykyinen suhteessa Tavase-hankkeeseen. Johtokunta katsoo, että 100v aikahorisontin hyödyntäminen puhtaan veden tuotantolaitosinvestoinneissa ei ole vastaavalla tavalla perusteltua kuin maan alle sijoitettavassa putkiverkostossa. Tuotantolaitosten teknologia kehittyy myös jatkossa ja se tulee tarjoamaan mahdollisuuksia toiminnan tehostamiselle.

Johtokunnan käsityksen mukaan Ruskon uusi laitos osana muuta Tampereen Veden kapasiteettia mahdollistaa myös kasvavan kaupunkiseudun kuntarajat ylittävään vedentarpeeseen vastaamisen.

Mikäli omistajaohjaus katsoo mielekkääksi, on täysin mahdollista odottaa Tavase-hankkeen toteutettavuuteen liittyvät ratkaisut oikeusistuimista. Johtokunta jättää konsernijaoston ja valtuuston harkintaan Tavase-hankkeen uponneet kustannukset, kuntarajat ylittävän yhteistyön merkityksen sekä Tavase-hankkeen poliittiset riskit.

Eriävä mielipide

Esittelijä Jouni Hyypiä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Laadittujen selvitysten perusteella hanke voidaan valmistella investointipäätöstä varten.

Esittelijä: Jouni Hyypiä, Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle, että Tavase Oy:n tekopohjavesihanketta jatketaan lainvoimaisten lupapäätösten saamiseksi sekä tekopohjavesihankkeen saattamiseksi valmiiksi rakentamispäätöstä varten. Ruskon vedenpuhdistuslaitoksen saneeraus tai uusiminen tulee toteutettavaksi, jos Tavase-hanke ei toteudu.

Esteellisyys

Petri Jokela ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn, koska Jokela on Tavase Oy:n toimitusjohtaja. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 5) kohdan perusteella. Jokela poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kokouskäsittely

Toimitusjohtajan varahenkilö tekninen johtaja Jouni Hyypiä oli paikalla asian käsittelyn ajan ja esitteli tämän asian. Jouni Hyypiä saapui kokoukseen klo 16.17.

Puheenjohtaja esitti muutosehdotuksen ja luki perustelut esitykselle.

Muutosehdotus § 62 uudeksi päätösehdotukseksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmasta Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehdoista seuraavaa:

Tampereen Veden ja tamperelaisten näkökulmasta vedenhankinnan tila on kaupungissa hyvä. Vettä on tarjolla riittävästi ja tuotantokapasiteettia on varalla jopa häiriötilanteiden varalta. Vasta pidemmällä aikajänteellä vedenhankinnassa on nähtävissä uusia investointeja vaativaa niukkuutta.

Laadittujen yleissuunnitelmien pohjalta Ruskon uusi laitos tarjoaa toteutuskelpoisen ja vähäriskisen ratkaisun Tampereen Veden asiakaskunnan vedentarpeeseen pitkällä aikajänteellä.

Uuden laitoksen rakentamisella Ruskoon on lukuisia hyötyjä suhteessa vanhan laitoksen saneeraukseen. Vanhan laitoksen saneeraukseen liittyy riskejä : rakentamisaikainen laitoksen käynnissäpito edellyttää erikoisjärjestelyitä ja niistä aiheutuu myös riskejä toteutuskustannuksiin.

Tavase-hankkeella on sen toteutuessa mahdollista saada edullisimmat vedentuotantomäärät. Koska hankkeen toteutettavuuteen liittyy riskejä, tulisi kustannusvertailuun ottaa mukaan riskipremio. Tavase-hankkeen kustannuslaskelmiin tuo epävarmuutta myös se, että ne perustuvat yli kymmenen vuotta sitten laadittuihin suunnitelmiin. Lisäksi YVA on vuodelta 2003.

Ruskon uuden laitoksen toteutettu yleissuunnittelu tarjoaa tien suoraviivaiseen toteutukseen. Hankkeen riskit ovat merkittävästi pienemmät kuin mitä Tavase-hankkeen toteutettavuuteen liittyy.

Riskit huomioiden, Ruskon uusi laitos on 50v aikahorisontilla tarkasteltuna kilpailukykyinen suhteessa Tavase-hankkeeseen. Johtokunta katsoo, että 100v aikahorisontin hyödyntäminen puhtaan veden tuotantolaitosinvestoinneissa ei ole vastaavalla tavalla perusteltua kuin maan alle sijoitettavassa putkiverkostossa. Tuotantolaitosten teknologia kehittyy myös jatkossa ja se tulee tarjoamaan mahdollisuuksia toiminnan tehostamiselle.

Johtokunnan käsityksen mukaan Ruskon uusi laitos osana muuta Tampereen Veden kapasiteettia mahdollistaa myös kasvavan kaupunkiseudun kuntarajat ylittävään vedentarpeeseen vastaamisen.

Mikäli omistajaohjaus katsoo mielekkääksi, on täysin mahdollista odottaa Tavase-hankkeen toteutettavuuteen liittyvät ratkaisut oikeusistuimista. Johtokunta jättää konsernijaoston ja valtuuston harkintaan Tavase-hankkeen uponneet kustannukset, kuntarajat ylittävän yhteistyön merkityksen sekä Tavase-hankkeen poliittiset riskit.

Puheenjohtaja tiedusteli kannatusta muutosehdotukselle. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esittelijä Jouni Hyypiä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Laadittujen selvitysten perusteella hanke voidaan valmistella investointipäätöstä varten.

Jouni Hyypiä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 16:35. Kokous päättyi.

Perustelut

Asia jätettiin pöydälle 31.5.2023.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Johanna Saarinen

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, 12.10.2022, § 94

Valmistelijat / lisätiedot:
Jouni Hyypiä

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Jokelan esteellisyys päättyi ja hän palasi kokoukseen.

Esittelijä: Jouni Hyypiä, Tekninen johtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle, että Tavase Oy:n tekopohjavesihanketta jatketaan lainvoimaisten lupapäätösten saamiseksi sekä tekopohjavesihankkeen saattamiseksi valmiiksi rakentamispäätöstä varten. Ruskon vedenpuhdistamon kunnostaminen tulee toteutettavaksi, jos Tavase-hanke ei toteudu.

Perustelut

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt vedenhankintaa (Tekopohjavesihanke Tampereen Veden vedenhankinnassa) kokouksessaan 1.12.2021 ja johtokunta päätti lausua kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle, että Tavase Oy:n tekopohjavesihanketta jatketaan lainvoimaisten lupapäätösten saamiseksi sekä tekopohjavesihankkeen saattamiseksi valmiiksi rakentamispäätöstä varten. Tekopohjavesilaitoksen rakentamisesta tehdään erillinen päätös.

Lisäksi 1.12.2021 hyväksyttiin toivomusponsi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tavase ja Ruskon vedenpuhdistuslaitoksen kunnostaminen ovat nykytiedoin molemmat varteenotettavia vaihtoehtoja Tampereen Veden tulevaisuuden toiseksi päävesilaitokseksi/päävedenottamoksi Kaupinojan rinnalle.

Afry Oy:n laatimassa Tampereen Veden vedenhankintaselvityksessä Tavase on todettu käyttökustannuksiltaan selvästi Ruskoa edullisemmaksi vaihtoehdoksi. Investointikustannusten osalta kustannusarviot sisältävät epävarmuustekijöitä. Tavase:n toteuttamiseksi on vielä lupateknisiä esteitä ja poliittisia riskejä. Tavase -hankkeen jatkaminen vähintään lainvoimaisen lupakäsittelyn loppuunsaattamiseksi on perusteltua, jotta saadaan varmistettua hankkeen toteuttamismahdollisuus. Tavase:n osakeantiin osallistuminen on verrattain edullinen tapa säilyttää optio hankkeen toteuttamiselle.

Samanaikaisesti on syytä varautua aikataulutuksessa ja valmistelussa siihen, että Ruskon vedenpuhdistamon kunnostaminen saattaa tulla toteutettavaksi. Perusselvitys Ruskon laitoksen kunnostamisesta ja kapasiteetin lisäämisestä tulisi aloittaa. Lopullinen valinta hankkeiden välillä on mahdollista tehdä tarkempien kustannusarvioiden ja lainvoimaisten lupien pohjalta. Huoltovarmuusnäkökulmasta on syytä varautua vaihtoehtoihin skenaarioihin.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi tiedokseen 14.12.2021 § 133 Tavase Oy:n tekopohjavesihankkeen rahoituksen ja päätösten tilannekatsauksen. Lisäksi jaosto päätti turvata luottolimiitillä Tavase Oy:n rahoituksen hallinto-oikeuden Pälkäneen aluetta koskevaan ratkaisuun saakka.

Samassa yhteydessä jaosto halusi, että sen käyttöön tehdään uusi selvitys Tampereen kaupungin pitkän tähtäimen vedenhankinnan vaihtoehtoista ja toiminnan vaatimista investoinneista. Selvityksessä piti keskittyä erityisesti tekopohjavesihanke Tavase Oy:n ja nykyisen Ruskon vedenpuhdistuslaitoksen saneerauksen hyötyjen, haittojen, uhkien ja mahdollisuuksien tarkasteluun strategian, talouden, riskienhallinnan, toimintavarmuuden ja ympäristövaikutusten näkökulmasta. Uuden selvityksen yhtenä tarkoituksena oli saada toinen näkemys vuonna 2020 tehtyyn Afry Finland Oy:n vastaavaan työhön.

Omistajaohjaus pyysi tarjouksen selvityksen tekemisestä kolmelta vesialan konsulttiyhtiöltä. Kaksi niistä jätti tarjouksen. Selvityksen tekijäksi valikoitui Sweco Infra & Rail Oy. Tilaaja sai valmiin työn käyttöönsä 4.5.2022.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kokouksessaan 17.5.2022 merkitä tiedoksi Sweco Infra & Rail Oy:n laatiman pitkän tähtäimen selvityksen Tampereen kaupungin vedenhankinnasta ja toimintaan liittyvistä investoinneista.

Selvityksen mukaan juuri nyt Tampereen vedentuotannon kapasiteetti on riittävää, vaikka toinen nykyisistä Kaupinojan tai Ruskon

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

päävedenottamoista olisi pois käytöstä. Vahvuutena pidetään myös kahta erillistä vedenottovesistöä, useita pohjavedenottoamoita, maantieteellisesti hajautettuja vesilähteitä, rengasmaista vedenjakelua ja ympärivuorokautista varallaoloa vuoden jokaisena päivänä. Kehityskohteiksi selvityksessä nostetaan mm. pintaveden suuri osuus (72 %) raakavesilähteenä ja vedentuotannon keskittymisen Itä-Tampereelle.

Tilanne muuttuu, kun ajassa mennään noin 20 vuotta eteenpäin. Selvityksen mukaan väestönkasvun ja uusien työpaikkojen ansiosta Tampereella arvioidaan vuonna 2040 tarvittavan 28 prosenttia enemmän vettä kuin nyt. Kasvavan tarpeen kattaminen edellyttää lisäveden hankintaa varsinkin maksimikulutustilanteissa silloin, kun Kaupinojan tai Ruskon vedenottamoista toinen on pois käytöstä. Vuonna 2040 nykyinen laituskapasiteetti ei ole riittävällä tasolla vuorokausikulutuksella tai maksimikulutuksella arvioituna Tampereen ja lähikuntien vedentarpeen kattamiseen, jos toinen päävedenottamoista on pois käytöstä.

Ruskon laitos on saneerausiässä ja edessä on laaja saneerausohjelma 2020-luvun loppuvuosille. Osa Ruskon latteista, putkista, instrumentoinnista ja sähköjärjestemistä on alkuperäisiä 1970-luvulta. Ruskon vedenottamon rakennus on pääosin tyydyttävässä kunnossa, mutta sen laitteissa ja putkissa on monin paikoin vuotoja. Rusko käyttää Roineen pintavettä ja Roineen raakavesipumppaamon koneiston ja putkiston saneeraus on vuorossa 2031.

Selvityksessä tarkastellaan pitkän tähtäimen vedenhankinnan vaihtoehtoina Tavasen tekopohjavesihanketta ja Ruskon nykyisen vedenottamon kehittämistä eli laajentamista ja saneerausta. Selvityksessä todetaan, että muut vaihtoehdot edellyttäisivät pitkäaikaista suunnittelua ja lupaprosesseja.

Nyt valmistuneen selvityksen mukaan aiemmassa vuonna 2020 tehdyssä vedentarvearviossa on käytetty alalla yleisesti käytössä olevia laskentaperusteita.

Tavasen tekopohjavesihankkeen sadan vuoden kokonaiskustannukset ovat 0,20 euroa/vesikuutiometri. Tekopohjavesilaitoksen tuotantoa voidaan hetkellisesti kasvattaa poikkeustarpeita varten, mutta sen investointikustannukset ovat suuremmat kuin Ruskon ja sen lupaprosessi on kesken. Lupien saaminen on suurin riskitekijä hankkeen toteutumiselle.

Selvityksen mukaan Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisen kokonaiskustannukset sadassa vuodessa ovat 0,42 euroa /vesikuutiometri. Ruskon elinkaarikustannukset ovat suuremmat kuin Tavasessa, nykyisen laitoksen saneerauksen kustannusvaraus on riskitekijä, saneeraus ja laajennus ovat vaativa suunnittelu- ja rakennuskohde ja saneerauksen aikana vedenjakelua ei pystytä toteuttamaan täydellä kapasiteetilla. Lisäksi Ruskon toiminnasta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

muodostuva jätevesimäärä ja siitä aiheutuvat kustannukset ovat suuret. Toisaalta Ruskon vedenottolupa Roineesta tarvittavalle kapasiteetille on olemassa.

Elinkaarikustannusten ero muodostuu mm. Tavasen tulevien vuosikymmenien alhaisimmista saneeraus- ja käyttökustannuksista. Ruskon toimintaan tarvittavat kemikaalit ja prosessissa syntyvät jätevedet maksavat huomattavasti enemmän kuin Tavasessa. Tekopohjavesihankkeen energiakustannukset taas ovat suuremmat kuin Ruskon laitoksen, koska Tavase kuluttaa vuodessa noin 4 000 MWh enemmän energiaa kuin saneerattu Ruskon laitos.

Selvityksessä listataan myös hankkeiden ympäristönäkökohtia edellä mainitun energiankulutuksen lisäksi. Tavasen hiilijalanjälki tuotettua vesikuutiometriä kohden on pienempi kuin Ruskossa tuotetulla vedellä. Tavasen veden jälkikäsitelyssä käytetään kolmea prosessikemikaalia, mutta Ruskossa viittä kemikaalia ja aktiivihiiltä. Tavasen prosessissa ei synny jätevesiä tai lietettä. Järviroska siivilöidään raakavedenpumppeuksissa. Ruskon laitoksen puhdistusprosessissa syntyy lietettä ja suodatinten huuhteluvesiä noin kaksi miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Tavasen siirtolinja sijoittuu osittain vesistöön ja rakentamisen aikana työllä voi olla vesistövaikutuksia. Lisäksi laitos sijoittuu osittain Natura- ja luonnonsuojelualueelle, kun Ruskon saneerauksella ei ole vaikutuksia Natura- tai luonnonsuojelualueella. Ruskon saneerauksella ei ole vesistövaikutuksia.

Vaihtoehtojen tarkastelun ja vertailun perusteella Sweco Infra & Rail Oy:n työssä toteutettavaksi suositeltava vaihtoehto on Tavasen tekopohjavesilaitos.

Tavasen lupaprosessi on kesken. Vaasan hallinto-oikeuden 13.12.2021 antamaan Kangasalaa koskevaan päätökseen on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Vaasan hallinto-oikeuden 16.6.2022 antamaan Pälkäneen tuotantoaluetta koskevaan päätökseen on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Tampereen Veden johtokunta on käsitellyt asiaa uudestaan 6.9.2022 merkiten tiedoksi Sweco Infra & Rail Oy:n laatiman pitkän tähtäimen selvityksen Tampereen kaupungin vedenhankinnasta ja toimintaan liittyvistä investoinneista.

Tampereen Kaupungin omistajaohjaus ja konsernijaosto on pyytänyt syyskuussa 2022 Tampereen Veden liikelaitoksen johtokunnalta kannanottoa ja näkemystä Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmaan Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehtoista. Tampereen Vesi liikelaitoksen kannanottoa pidetään välttämättömänä, jotta päätöksentekijöillä on käytössään sekä Tampereen Veden asiantuntemus että johtokunnan kanta asiaan.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen

Kokouskäsitely

Toimitusjohtajan varahenkilö tekninen johtaja Jouni Hyypiä oli paikalla asian käsittelyn ajan ja esitteli tämän asian. Jouni Hyypiä saapui kokoukseen klo 17:57.

Asian käsittelyn kuluessa Johanna Wäre ehdotti, että asia jätetään pöydälle:

Tampereen kaupungin omistajaohjaus ja konsernijaosto on pyytänyt syyskuussa 2022 Tampereen Veden liikelaitoksen johtokunnalta kannanottoa ja näkemystä Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmaan Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehtoista ja pitänyt kannanottoa välttämättömänä. Kannanotolle ja näkemyksen antamiselle ei ole tarvittavia edellytyksiä. Edellytykset ovat olemassa vasta sen jälkeen, kun johtokunnalla on tiedot korkeimman hallinto-oikeuden lainvoimaisista päätöksistä Tavase Oy:n lupahakemuksista, tieto uuden Ruskon pintavesilaitoksen rakentamisen vaihtoehdon selvityksestä ja johtokunta on saanut lisätietoja Tampereen Veden liikelaitokselta Tavase Oy:n suunnitelmista sekä vedenhankinnan tilastoista. Lisäksi YVA on vuodelta 2003, se on liian vanha päätöksenteon tueksi.

Puheenjohtaja tiedusteli pöydällepanoehdotuksen samaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Esteellisyys

Petri Jokela ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn, koska Jokela on Tavase Oy:n toimitusjohtaja. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 5) kohdan perusteella. Jokela poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, 29.11.2022, § 106

Valmistelijat / lisätiedot:
Jouni Hyypiä

Päätös

Johtokunta on päättänyt lausua kannanottoon seuraavaa:

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottoon Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmasta Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehtoista seuraavaa:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vaihtoehtoista Ruskon pintavesilaitoksen saneerauksen tai Ruskon uuden pintavesilaitoksen rakentamisen tai Tavasen tekopohjavesilaitoksen toteuttamisen välillä ei ole tällä hetkellä riittävästi tietoa päätöksenteon perusteiksi.

Sweco Infra & Rail Oy:n (3.5.2022) laatima selvitys ei tarjonnut uutta tietoa Afry Oy:n (23.10.2020) aiemman laaditun selvityksen lisäksi. Edellytykset johtokunnan kannan muodostamiseksi saavutetaan seuraavilla toimenpiteillä.

1. Odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden päätökset Tavase Oy:n lupahakemuksista. Saatujen päätösten vaikutusten arviointi hankkeelle ja näiden esittely johtokunnalle.

2. Ruskon pintavesilaitoksen osalta tehdään esiselvitykset saneerauksesta ja uuden pintavesilaitoksen rakentamisesta nykyisen laitoksen viereen. Ruskon saneeraus- ja laajennusvaihtoehdon esiselvityksien esittely johtokunnalle.

3. Lisäksi laaditaan herkkyystarkastelu riskianalyysillä tulevaisuuden vedentarpeesta, johon tulevalla investoinnilla vastataan. Varmistetaan sopimusteitse naapurikuntien sitoutuminen yhteistyöhön vedenhankinnassa.

Jokelan esteellisyys päättyi ja hän palasi kokoukseen.

Esittelijä: Jouni Hyypiä, Tekninen johtaja

Eriävä mielipide

Esittelijä Jouni Hyypiä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Laadittujen selvitysten perusteella hanke voidaan valmistella investointipäätöstä varten.

Päätösehdotus oli

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle, että Tavase Oy:n tekopohjavesihanketta jatketaan lainvoimaisten lupapäätösten saamiseksi sekä tekopohjavesihankkeen saattamiseksi valmiiksi rakentamispäätöstä varten. Ruskon vedenpuhdistamon kunnostaminen tulee toteutettavaksi, jos Tavase-hanke ei toteudu.

Perustelut

Asia jätettiin pöydälle 12.10.2022.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen

Kokouskäsitely

Toimitusjohtajan varahenkilö tekninen johtaja Jouni Hyypiä oli paikalla asian käsittelyn ajan ja esitteli tämän asian. Jouni Hyypiä saapui kokoukseen klo 19:25.

Johtokunnan jäsen Johanna Wäre esitti muutosehdotuksen ja luki perustelut esitykselle:

MUUTOSEHDOTUS §106 uudeksi Päätösehdotukseksi (edellisen johtokunnan kokouksen § 94 ja 29.11. kokouksessa §106)

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmasta Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehtoista seuraavaa:

Vaihtoehtoista Ruskon pintavesilaitoksen saneerauksen tai Ruskon uuden pintavesilaitoksen rakentamisen tai Tavasen tekopohjavesilaitoksen toteuttamisen välillä ei ole tällä hetkellä riittävästi tietoa päätöksenteon perusteiksi.

Sweco Infra & Rail Oy:n (3.5.2022) laatima selvitys ei tarjonnut uutta tietoa Afry Oy:n (23.10.2020) aiemman laaditun selvityksen lisäksi.

Edellytykset johtokunnan kannan muodostamiseksi saavutetaan seuraavilla toimenpiteillä.

1. Odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden päätökset Tavase Oy:n lupahakemuksista. Saatujen päätösten vaikutusten arviointi hankkeelle ja näiden esittely johtokunnalle.
2. Ruskon pintavesilaitoksen osalta tehdään esiselvitykset saneerauksesta ja uuden pintavesilaitoksen rakentamisesta nykyisen laitoksen viereen. Ruskon saneeraus- ja laajennusvaihtoehdon esiselvityksien esittely johtokunnalle.
3. Lisäksi laaditaan herkkyystarkastelu riskianalyysillä tulevaisuuden vedentarpeesta, johon tulevalla investoinnilla vastataan. Varmistetaan sopimusteitse naapurikuntien sitoutuminen yhteistyöhön vedenhankinnassa.

Puheenjohtaja tiedusteli muutosehdotuksen kannatusta. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esittelijä Jouni Hyypiä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Laadittujen selvitysten perusteella hanke voidaan valmistella investointipäätöstä varten.

Jouni Hyypiä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Esteellisyys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Petri Jokela ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn, koska Jokela on Tavase Oy:n toimitusjohtaja. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 5) kohdan perusteella. Jokela poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta, 31.05.2023, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:
Jouni Hyypiä

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Jokelan esteellisyys päättyi ja hän palasi kokoukseen.
Esittelijä: Jouni Hyypiä, Tekninen johtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle, että Tavase Oy:n tekopohjavesihanketta jatketaan lainvoimaisten lupapäätösten saamiseksi sekä tekopohjavesihankkeen saattamiseksi valmiiksi rakentamispäätöstä varten. Ruskon vedenpuhdistuslaitoksen saneeraus tai uusiminen tulee toteutettavaksi, jos Tavase-hanke ei toteudu.

Perustelut

Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt vedenhankintaa (Pitkän tähtäimen tarkastelu Tampereen vedenhankinnasta ja toimintaa liittyvistä investoinnista) kokouksissaan 12.10.2022 ja 29.11.2022. Johtokunta päätti lausua kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle seuraavaa:

Tampereen Veden johtokunta lausuu kannanottonaan Tampereen kaupungin omistajaohjaukselle Tampereen Veden pitkän tähtäimen suunnitelmasta Tampereen Kaupungin vedenhankinnasta ja investointivaihtoehdoista seuraavaa:

Vaihtoehtoista Ruskon pintavesilaitoksen saneerauksen tai Ruskon uuden pintavesilaitoksen rakentamisen tai Tavasen tekopohjavesilaitoksen toteuttamisen välillä ei ole tällä hetkellä riittävästi tietoa päätöksenteon perusteiksi.

Sweco Infra & Rail Oy:n (3.5.2022) laatima selvitys ei tarjonnut uutta tietoa Afry Oy:n (23.10.2020) aiemman laaditun selvityksen lisäksi. Edellytykset johtokunnan kannan muodostamiseksi saavutetaan seuraavilla toimenpiteillä.

1.Odotetaan korkeimman hallinto-oikeuden päätökset Tavase Oy:n lupahakemuksista. Saatujen päätösten vaikutusten arviointi hankkeelle ja näiden esittely johtokunnalle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

2. Ruskon pintavesilaitoksen osalta tehdään esiselvitykset saneerauksesta ja uuden pintavesilaitoksen rakentamisesta nykyisen laitoksen viereen. Ruskon saneeraus- ja laajennusvaihtoehdon esiselvityksien esitelty johtokunnalle.

3. Lisäksi laaditaan herkkyystarkastelu riskianalyysillä tulevaisuuden vedentarpeesta, johon tulevalla investoinnilla vastataan. Varmistetaan sopimusteitse naapurikuntien sitoutuminen yhteistyöhön vedenhankinnassa.

Johtokunnan 29.11.2022 pidetyn kokouksen jälkeen Tampereen Vesi laatinut yleissuunnitelmat Ruskon nykyisen pintavesilaitoksen saneerauksesta ja laajentamisesta sekä uudesta Ruskon vesilaitoksesta nykyisen laitoksen viereen.

Lisäksi on laadittu Tampereen vedenhankinnan vaihtoehtovertailu, jossa on vertailtu Ruskon pintavesilaitoksen saneerausta ja laajennusta, Ruskon uutta pintavesilaitosta ja TAVASE-tekopohjavesihanketta. Edellä mainittujen yleissuunnitelmien ja vertailujen lisäksi on laadittu vedenhankinnan herkkyystarkastelu sekä vaikutusarvio, mikäli Ruskon vesilaitos toteutetaan 75 % kapasiteetilla.

Laaditun vaikutusarvio perusteella Ruskon vesilaitoksen toteuttaminen pienemmällä kapasiteetilla ei tuo merkittäviä säästöjä, mutta heikentää vedenhankinnan toimintavarmuutta. Laitoksen toteuttaminen 75 %:n kapasiteetilla pienentäisi investointikustannuksia vain 10 % ja käyttökustannukset säilyisivät lähes ennallaan.

Tavasen tekopohjavesihankkeen sadan vuoden kokonaiskustannukset ovat 0,22 euroa/vesikuutiometri. Tekopohjavesilaitoksen tuotantoa voidaan hetkellisesti kasvattaa poikkeustarpeita varten, mutta sen investointikustannukset ovat suuremmat kuin Ruskon pintavesilaitoksen kehittäminen ja sen lupaprosessi on kesken. Lupien saaminen on suurin riskitekijä hankkeen toteutumiseksi.

Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisen kokonaiskustannukset sadassa vuodessa ovat saneerauksen ja laajennuksen osalta 0,36 euroa /vesikuutiometri sekä uuden laitoksen osalta 0,35 euroa/vesikuutiometri. Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisen elinkaarikustannukset ovat suuremmat kuin Tavasessa. Elinkaarikustannusten ero muodostuu mm. Tavasen tulevien vuosikymmenien alhaisimmista saneeraus- ja käyttökustannuksista. Ruskon toimintaan tarvittavat kemikaalit ja prosessissa syntyvät jätevedet maksavat huomattavasti enemmän kuin Tavasessa. Tekopohjavesihankkeen energiakustannukset taas ovat suuremmat kuin Ruskon laitoksen.

Tavasen tekopohjavesihankkeella päästään vedenhankinnan osalta parempaan toimintavarmuuteen kuin Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisessä, esim. kun huomioidaan riippuvuus kemikaaleista ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

mahdollisuus vedentuotannon väliaikaiseen jatkamiseen, vaikka raakaveden pumppaus olisi keskeytetty vesilähteen saastumisen epäilyn vuoksi.

Vertailussa listataan myös hankkeiden ympäristönäkökohtia edellä mainitun energiankulutuksen lisäksi. Tavasen hiilijalanjälki tuotettua vesikuutiometriä kohden on pienempi kuin Ruskossa tuotetulla vedellä. Tavasen veden jälkikäsittelyssä käytetään kolmea prosessikemikaalia, mutta Ruskossa viittä kemikaalia ja aktiivihiihtä. Tavasen prosessissa ei synny jätevesiä tai lietettä. Järvirooska siivilöidään raakavedenpumppauksessa. Tavasen siirtolinja sijoittuu osittain vesistöön ja rakentamisen aikana työllä voi olla vesistövaikutuksia. Lisäksi laitos sijoittuu osittain Natura- ja luonnonsuojelualueelle, kun Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisellä ei ole vaikutuksia Natura- tai luonnonsuojelualueella. Ruskon pintavesilaitoksen kehittämisellä ei ole vesistövaikutuksia.

Laaditun vertailun perusteella TAVASE-tekopohjavesihanke on suositeltavin vaihtoehto huomioiden vedenhankinnan turvaaminen, elinkaarikustannukset ja hiilijalanjälki.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Johanna Saarinen

Kokouskäsittely

Toimitusjohtajan varahenkilö tekninen johtaja Jouni Hyypiä oli paikalla asian käsittelyn ajan ja esitteli tämän asian. Jouni Hyypiä saapui kokoukseen 17.57.

Liiketoimintajohtaja Antti Ryyänen, Sweco Finland Oy, ja tiimipäällikkö Jussi Mäenpää, Sweco Finland Oy, olivat paikalla tämän asian käsittelyn aikana. Poistuivat kokouksesta klo 18:12.

Kalle Kiili poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 18:00.

Kaupunginhallituksen edustaja Katja Karintaus poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18:15.

Puheenjohtaja esitti asian jättämistä pöydälle käsittelyn aikana ja tiedusti kannatusta. Totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Esteellisyys

Petri Jokela ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn, koska Jokela on Tavase Oy:n toimitusjohtaja. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 5) kohdan perusteella. Jokela poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on nähtävillä Tampereen kaupungin internetsivuilla www.tampere.fi 9.6.2023.

Päätös on lähetetty tiedoksi sähköpostitse 9.6.2023 päätöksessä näkyvän jakelun mukaisesti.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
09.06.2023

Kaisa Kovaniemi
Johdon assistentti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§62

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)